

**TERMINOLOGIA ROMÂNEASCĂ METEOROLOGICĂ ȘTIINȚIFICĂ ȘI POPULARĂ
A FENOMENELOR ATMOSFERICE. STUDIU LINGVISTIC (indicativ PN-II-ID-PCE-2011-3-0656)**

Cadru general. Proiectul propune o analiză lingvistică, în cadru contrastiv, a unui grup lexical al limbii române disociat din perspectiva a două terminologii specializate (la nivelul limbajului științific și la acela al limbajului popular) care aparțin aceluiași areal denominativ, cel al fenomenelor atmosferice.

Metodologie generală. Cercetarea are caracter de pionierat în domeniul lingvisticii românești și a celei romanice, având ca obiect de studiu grupul lexical care desemnează, în limba română, fenomenele atmosferice; se urmărește atât nivelul limbii literare – limbajul științific, cât și acela al limbii populare (în sens larg: elementul dialectal și cel comun). Înaintea prezentului proiect, nu s-a mai făcut o analiză comparativă punctuală extinsă între o terminologie științifică și terminologia populară echivalentă¹. Cadrul cercetării presupune excluderea termenilor corespunzători elementelor acvatică, telurice, cosmologice etc., sau termenii din zona instrumentarului ori procedurilor fizico-ingenerești ale disciplinei. Este utilizată tehnica lexicografică specializată (simplificată și adaptată obiectului de studiu), binecunoscută echipei de cercetare din întreprinderile analitice anterioare și experiențele lingvistice privind: a) redactarea articolelor DLR²; b) desfășurarea și finalizarea proiectului anterior subvenționat CNCS referitor la două grupuri de derivate ale limbii române³; c) colaborarea la proiectul eDTLR⁴; d) redactarea și revizia pe zona României de Sud-Est în cadrul DÉRom⁵. În felul acesta, membrii echipei, datorită specializărilor anterioare, au avut posibilitatea de a consulta permanent un corpus lexical relevant. Unul dintre elementele esențiale de funcționare a echipei a fost reprezentat de colaborarea strânsă dintre cercetătorii lingviști și cercetătorii geografi (specialiști în meteorologie). Lingviștii au gestionat, prin abordări interdisciplinare, fiecare grup lexical analizat. Implicarea specialiștilor meteorologi a fost utilă nu numai în studiul limbajului științific al meteorologiei, ci și în analiza elementelor limbii populare, în ideea unor corelări referențiale cu terminologia științifică. Coeziunea și desfășurarea cercetării s-a efectat prin ședințe de lucru și prin dialog on-line.

Anul 2011 (octombrie-decembrie)

În perioada octombrie-decembrie 2011, au fost realizate, conform planului de lucru din aplicație, următoarele activități:

A) Identificarea categoriilor lexico-gramaticale și stabilirea listei de cuvinte a termenilor științifici.

1. Selectarea textelor de specialitate
2. Stabilirea *Normelor de siglare* și *Normelor de fișare* pentru redactarea *Dicționarului fenomenelor atmosferice* (DFA) și a studiilor lingvistice.
3. Corelarea interdisciplinară lingviști-meteorologi.

B) Identificarea categoriilor lexico-gramaticale și stabilirea listei de cuvinte a termenilor populari.

¹În publicațiile proiectului (25 de articole și un volum de 712 p.) se citează cu minuție toate analizele anterioare care au tangență cu analizele de acest tip. De exemplu, studiul lui Vasile Arvinte: *Terminologia exploataării lemnului și a plutăritului* (în „Studii și cercetări științifice. Filologie” Anul VIII (1957), Fasc. 1, p. 1-184), avut de asemenea în vedere în bibliografia cercetării noastre.

² *Dicționarul limbii române* (DLR). *Serie nouă*. Academia Română, 1965–2010, București, Editura Academiei Române.

³ *DTLR^d. Bază lexicală informatizată. Derivate în -ime și în -iște*. (coordonator: Cristina Florescu). Iași, 2008. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

⁴ eDTLR = *Dicționarul tezaur al limbii române în format electronic*, grant CNMP, anii 2007-2010; director: prof. univ. dr. Dan Cristea, Facultatea de Informatică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” – Iași.

⁵ Proiectul internațional *Dictionnaire Étymologique Roman* (DÉRom). (*Première phase : le noyau panroman*) subvenționat ANR și DFG (a. 2008 – continuă)(cf. <http://www.atilf.fr/DERom>).

1. Au fost achiziționate în format electronic primele articole, sensuri, sintagme etc. din DA și din DLR.
2. S-au fișat Atlasele lingvistice ale limbii române cu ajutorul specialistului dialectolog, Florin Teodor Olariu, membru voluntar al echipei.

C) Stabilirea cadrului lexicografic

S-au stabilit norme stricte ale selecției lexemelor în scopul redactării unui lexicon specific de termeni meteorologici (științifici și populari) care va forma punctul de plecare (baza lexicală și materialul exemplificator) al analizei lingvistice care reprezintă scopul cercetării de față.

Diseminarea proiectului

Publicații

Florescu, Cristina, articolul *Limbajul meteo al fenomenelor atmosferice. Premise analitice*, în vol. *Studii de lingvistică. Omagiu doamnei profesoare Angela Bidu-Vrânceanu* (p. 190-199), Editura Universității din București.

Documentare și diseminare

1. Trei dintre membrii echipei de cercetare au efectuat deplasări în vederea documentării la bibliotecile și institutele de profil.

(1) Prof. Liviu Apostol la Universitatea Bordeaux 3, "Michel de Montaigne" unde a efectuat documentare în tematica contractului, xeroxând și scanând volume de interes pentru contract;

(2) Drd. Chelaru Dan Adrian, specialist în meteorologie, a efectuat deplasarea la ANM (Administrația Națională de Meteorologie) și la Facultatea de Geografie, Universitatea București.

(3) CS Alina Bursuc, lingvist, a efectuat deplasarea la Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” și la Biblioteca Academiei Române din București; a identificat noi publicații pe tema proiectului (limbaj meteorologic, dicționare de specialitate), a consultat și fișat o serie de dicționare de specialitate (de exemplu, dicționar meteorologic și multilingv: Tistea, Dumitru, Dumitru Bacinschi, Radu Nor, *Dicționar meteorologic: român – rus – francez – englez – german – spaniol*, Institutul Meteorologic, București, 1965).

Ca rezultat al acestor serii de documentări, s-a luat hotărârea includerii în studiul terminologiei meteorologice a etimologiei elementelor lexicale științifice și populare.

(4). CS I Cristina Florescu a participat, pe 9. 12. 2011, la Simpozionul internațional anual al Catedrei de Limba Română a Universității București, susținând (pe data de 9 decembrie) comunicarea *Terminologie științifică și terminologie populară*. Comunicarea privind cercetarea cuprinsă în proiect a stârnit un viu interes. De asemenea, Cristina Florescu a luat parte, pe data de 8. 12. 2011, la CONSILR *Consortiul de informatizare pentru limba română* în vederea implicării în proiectul de față, respectiv în cadrul operației de fișare, a unei metode cât mai adecvate și eficiente cu ajutorul mijloacelor computaționale.

Anul 2012

S-au realizat, conform planului de lucru din aplicație, următoarele activități:

1. A fost încheiată fișarea (în format electronic) a bibliografiei meteorologice obligatorii.
2. S-a redactat lista de cuvinte a terminologiei științifice a meteorologiei stărilor atmosferice.
3. Au fost redactate articole lexicografice corespunzătoare terminologiei științifice. Datorită particularităților specifice cercetării, s-a convenit realizarea, în primă fază, a articolelor care cuprind cele mai semnificative **zone de suprapunere** dintre sensurile științifice și cele populare (și regionale), respectiv a articolelor lexicografice numite ulterior *articole complexe*. Accentul a fost pus pe redactarea acestor termeni compleși, cu structură mixtă, care circulă atât în limbajul științific al meteorologiei, cât și în terminologia populară și limbajul uzual pentru că aceste cuvinte reprezintă zona de maximă dificultate lingvistică, lexicografică și terminologică a cercetării.
4. Au fost alcătuite **Normele de redactare a Dicționarului fenomenelor atmosferice** (siglat DFA).
5. A fost încheiată fișarea (în format electronic) a termenilor, sensurilor, sintagmelor etc. populare și regionale din toate volumele DA+DLR (37 volume format A4) și din atlasele dialectale ale limbii române.
6. S-a realizat lista de cuvinte a termenilor populari și regionali (faza 2, finală).
7. Au fost redactate (într-o primă formă, provizorie și orientativă) o serie de articole lexicografice corespunzătoare termenilor, sensurilor, sintagmelor etc. populare.
8. S-a împărțit materialul de studiu (redactare a studiului lingvistic și redactare a DFA) pe subgrupuri lexicale în funcție de distribuția și categoria meteorologică a termenilor atât științifici, cât și populari.

9. S-a stabilit cuprinsului provizoriu al viitorului volum = obiectivul central al cercetării din proiect, din nevoia unei cât mai clare delimitări a obiectului de studiu.

Diseminarea proiectului

1. Două Ateliere de lucru (workshopuri):

- **30 iunie** Atelier de lexicologie (**nivel național**): *Desfășurarea proiectului „Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic”*. (cf. Anexa 6). Materiale prezentate: CS I dr. Cristina Florescu, *Desfășurarea proiectului. Stadiul I*. (cu participarea întregului colectiv de lucru); Prof. univ. dr. Liviu Apostol, *Punct de vedere asupra unui potențial impact în meteorologia românească a cunoașterii relațiilor între limbajul popular și cel specializat științific*; CS III dr Elena Tamba (membru voluntar), *Probleme și soluții legate de documentarea pentru DFA. Termeni cu inițiala S*; CS dr. Alina Bursuc, *Denumiri ale vânturilor în Dicționarul limbii române (DA/DLR)*.

- **2 noiembrie** Atelier de lexicologie (cu participarea întregului colectiv de lucru) (cf. Anexa 7)

(**nivel internațional**):

CS I dr. Florescu Cristina: *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Coordonate ale studiului lingvistic*

CS II dr. Laura Manea: Studiu de caz, articolul DFA *căldură*

CS III dr. Elena Tamba (voluntar): Studiu de caz, articolul DFA *zăpadă*

CS dr. Cristina Cărăbuș: Studiu de caz, articolul DFA *nor*

Prof. dr. Maria Iliescu (invitat)(Institut für Romanistik, Universität Innsbruck, Austria), *Etimologia cuvântului lună în limba română*

Prof. dr. María Dolores Sánchez Palomino (invitat)(Universidade da Coruña, Spania), *De 'calmazos' et 'bochornos': dénominations en espagnol et galicien*. [Despre „Acalmie” și „zăduf”: denumiri în spaniolă și galiciană]

2. Publicații:

- Bursuc, Alina: *Denumiri ale vânturilor din perspectiva proiectului "Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular). Studiu lingvistic"*, în volumul Simpozionului internațional Tradiție/ inovație - identitate/ alteritate: paradigme în evoluția limbii și culturii române, Ediția a XIa, IFRI, Iași, 18-19 septembrie 2012 (în curs de apariție).

- Florescu, Cristina: „Prezentarea proiectului Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic”, în Buletinul Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, nr. 2, 2012, p. 5-7.

- Florescu, Cristina: *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Coordonate ale studiului lingvistic. Studii de caz* (cu participarea întregului colectiv de lucru), în volumul coloviului internațional: *G. Ivănescu - 100 de ani de la naștere* (Iași, 1-2 noiembrie).

- Florescu, Cristina: *Eugeniu Coșeriu și cheștiunea relației dintre terminologiile științifice și cele populare*, în Anuar de lingvistică și istorie literară, t. LI, p. 187-196, Institutul de Filologie Română, Iași.

- Tamba, Elena: *Situația lexicografiei românești în context european*, în *Philologica Jassyensia*, VIII, nr. 2 (16), p. 259-269, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași.

3. Comunicări:

- 10 comunicări în cadrul celor două Ateliere din 30 iunie și 2 noiembrie 2012 (cf. supra 1.)

- Laura Manea (cu participarea întregului colectiv de lucru) : Terminologia meteo a stărilor atmosferice. Proiect în desfășurare în cadrul Workshop-ului național „Situația lexicografiei academice românești actuale” (17 mai),

- Cristina Florescu (cu participarea întregului colectiv de lucru): Terminologia meteorologică a stărilor atmosferice la Simpozionul internațional Present Environment and Sustainable Development, organizată la Universitatea Al. I. Cuza, Facultatea de Geografie (1 iunie) 4

4. Deplasări, documentare

Documentare în țară (București) și în străinătate (Franța și Germania)

- Dan Adrian Chelaru 2 deplasări la București, pentru completarea bibliografiei meteorologice

- Cristina Florescu: 24-30 iunie deplasare la Nancy (ATILF) pentru definitivarea bibliografiei în areal romanic și stabilirea unor legături profesionale pe tema proiectului, cf. supra, cele două invitate, Maria Iliescu și Maria Dolores Sanchez Palomino, din cadrul Atelierului.

Anul 2013

S-au realizat, conform planului de lucru, următoarele operații:

1. Redactarea integrală a articolelor lexicografice corespunzătoare terminologiei populare (A-Z) din DFA. Specialistul meteorolog a fost consultat în permanență.
2. A început revizia articolelor lexicografice corespunzătoare termenilor, sensurilor, sintagmelor etc. științifice, respectiv populare din DFA. S-au modificat definiții ori scheme ale unor cuvinte, s-au eliminat citatele prea numeroase, s-au revăzut etimologiile unor termeni sau sintagme.
3. O noutate a DFA este recuperarea (parțială, acolo unde demersul lingvistic impune acest fapt) a etimologiei sintagmelor uzitate în limbajul meteorologic științific. Pentru stabilirea acestora lingviștii consultă:
  - lucrări lexicografice de specialitate, cu rezonanță în domeniu (ex. G.-Oscar Villeneuve, *Glossaire de météorologie et de climatologie*, Quebec, 1974 și J. L. de Lucca, *Elsevier's dictionary of climatologz and meteorology in English, French, Spanish, Portuguese and German*, Elsevier, Amsterdam-Lausanne-New York-Oxford-Shannon-Tokyo, 1990.
  - apelează la site-uri de specialitate ca:
    - <http://www.meteoromania.ro/> = Site-ul Administrației Naționale de Meteorologie
    - <http://vremea.meteoromania.ro/> = noul site al Administrației Naționale de Meteorologie
    - <http://www.meteo.ro/> = Site care cuprinde starea vremii, informații meteo utile, articole explicative despre anumite fenomene de ordin meteorologic, precum și un scurt dicționar meteo.
    - www.vremea.ido.ro = Site care prezintă știri, articole și informații meteorologice privind starea vremii
4. S-a stabilit pentru DFA sistemul de semnături și acela al redării notelor de subsol
5. În urma confruntării și corelării celor două categorii terminologice, științifice și populare, s-au conturat obiectivele viitoarelor studii ce vor fi cuprinse în volumul (siglat TMFA = terminologia meteo a fenomenelor atmosferice), care va fi tipărit în 2015.
6. Specialiștii lingviști au început operația de documentare pe subgrupuri lexicale: **precipitații** (Cristina Florescu), **vânturi** (Alina Bursuc), **nebulozități** (Cristina Cărăbuș), **depuneri** (Elena Tamba, membru voluntar), **radiații** (Laura Manea).
7. Informaticienii (voluntari) Mona Corodeanu și Mădălin Patrașcu au ajutat membrii echipei de cercetare să realizeze pagina web a proiectului: <http://dfa.philippide.ro/>

Diseminarea proiectului

1. Un Atelier de lucru (workshop):

– **5 aprilie** Atelier de lexicologie (**nivel național**): *Terminologia românească meteorologică a fenomenelor atmosferice: disocieri, perspective, implicații lexicologice*. Materiale prezentate: CS III dr. Elena Tamba (membru voluntar) CS dr. Cristina Cărăbuș, *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic – prezentarea proiectului*; CS I dr. Cristina Florescu (director de proiect), *Aspecte ale tratării terminologiilor specializate în DLR*.

Rodica Zafiu (Universitatea din București; invitat), *Variație și continuitate în discursul meteorologic: „Buletinul atmosferic” în presa românească*; Nistor Bardu (Universitatea „Ovidius” din Constanța; invitat), *Denotație și conotație în termenii meteorologici în aromână*; Mariana Neț (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din București; invitat), *Timpul probabil în cărțile de bucate*.

2. Publicații:

– Cristina Florescu, *G. Ivănescu: etimologia cuvintelor din istoria limbii române în context romanic (DÉRom)*, în volumul *Gheorghe Ivănescu - 100 de ani de la naștere*, număr special al revistei "Anuar de lingvistică și istorie literară", t. LIII, nr. 1, 2013, p. 109-120, Editura Academiei.

– Cristina Florescu, *Sur Mots désignant les phénomènes atmosphériques en DÉRom. Terminologie protoromane?*, Actes du Congrès international de linguistique et de philologie romanes CILPR 2013 (în curs de apariție).

– Alina-Mihaela Bursuc, *Denumiri ale vânturilor din perspectiva proiectului „Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular). Studiu lingvistic”*, în volumul Simpozionului internațional „Tradiție/ inovație – identitate/ alteritate: paradigme în evoluția limbii și culturii române”, volum îngrijit de Ofelia Ichim (coord.), Luminița

Botoșineanu, Cecilia Maticiuc, Dinu Moscal, Elena Tamba, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2013 (în curs de apariție).

– Alina-Mihaela Bursuc, *Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular) a stărilor atmosferice. Coordonate ale studiului lingvistic*, în volumul Colocviului internațional al Departamentului de Lingvistică „Limba română: variație sincronică, variație diacronică”, Editura Universității din București, 2013 (în curs de apariție).

– Cristina Florescu, Liviu Apostol, Laura Manea, Elena Tamba, Alina-Mihaela Bursuc, Cristina Cărăbuș, Florin Teodor Olariu, Dan Cristian Chearu: *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (științific vs popular). Studiu lingvistic. Anul I (oct. 2011- oct. 2012). Realizări*, în volumul *Gheorghe Ivănescu - 100 de ani de la naștere*, număr special al revistei "Anuar de lingvistică și istorie literară", t. LIII, nr. 1, 2013, p. 429-436, Editura Academiei.

3. Comunicări la conferințe/simpozioane naționale și internaționale:

– 17 mai 2013: Cristina Florescu, Alina-Mihaela Bursuc, *Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*, la Conferința Resurse lingvistice și instrumente pentru prelucrarea limbii române (ConsILR), Ediția a IX-a, Castelul Sturdza, Miclăușeni, Iași, 16-17 mai 2013;

– 1 iunie 2013: Dan-Andrian Chelaru (în colaborare cu membrii echipei) – *Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic – perspectiva meteorologică*, la Lucrările Simpozionului Internațional „Present Environment and Sustainable Development”, Ediția a VIII-a, 31 Mai – 2 Iunie 2013, Iași;

– 28 iunie 2013: Cristina Cărăbuș, *Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic*, Universitatea „Friedrich Schiller”, Institutul de Romanistică, Jena, Germania;

– 15 iulie 2013: Cristina Florescu, *Sur Mots désignant les phénomènes atmosphériques en DÉRom. Terminologie protoromane?*, la Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (CILPR), Ediția a XXVII-a, Laboratoire ATILF, CNRS & Université de Lorraine, Société de linguistique romane, Nancy (Franța), 15–20 iulie 2013;

– 16 iulie 2013: Alina-Mihaela Bursuc, *Sur la terminologie populaire des vents en roumain et en français*, la Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (CILPR), Ediția a XXVII-a, Laboratoire ATILF, CNRS & Université de Lorraine, Société de linguistique romane, Nancy (Franța), 15-20 iulie 2013;

– 27 septembrie 2013: Cristina Florescu, *Ploaia și ninsoarea: manifestări diastratice și diacronice ale grupului lexical*, la Al cincilea Simpozion Internațional de Lingvistică, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti” al Academiei Române București, 25-27 septembrie 2013;

– 25 septembrie 2013: Laura Manea, *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic. Prezentarea proiectului (realizări 2011-2013)*, la Simpozionul internațional *Integrare europeană/identitate națională; plurilingvism/multiculturalitate – limba și cultura română: evaluări, perspective*, Iași;

– 15 octombrie 2013: Cristina Florescu, *La terminologie des phénomènes atmosphériques. Le dictionnaire DFA*, I Simposio Internacional Relex, *Lexicografia románica*, Facultatea de Filologie, Coruña, Spania.

4. Deplasări în țară (Castelul Sturdza, Miclăușeni) și în străinătate (Germania, Franța, Spania, Israel) a membrilor echipei, în vederea documentării (Cristina Cărăbuș – Biblioteca Universității “Friedrich Schiller”, Jena, Germania; Liviu Apostol, Dan-Adrian Chelaru - Universitatea Lorraine, Departamentul de Geografie, Metz, Franța, Universitatea „Ben-Gurion” din Be’er Sheva, Departamentul de Geografie și Dezvoltarea Mediului, Universitatea „Haifa” din Haifa, Departamentul de Geografie și științe ale Mediului și Universitatea „Bar-Ilan” din Ramat Gan, Tel Aviv, Departamentul de Geografie și Mediu, Israel), a susținerii de comunicări cuprinse în planul de diseminare a proiectului (Alina-Mihaela Bursuc – Castelul Sturdza, Miclăușeni și ATILF Nancy, Franța; Cristina Cărăbuș – Universitatea „Friedrich Schiller”, Institutul de Romanistică, Jena, Germania; Cristina Florescu – ATILF Nancy, Franța și Coruña, Spania, București) și de stabilire de relații profesionale, incluzând ample discuții pe tema proiectului (Liviu Apostol, Dan-Adrian Chelaru, Universitatea Lorraine, Departamentul de Geografie, Metz, Franța, Universitatea „Ben-Gurion” din Be’er Sheva, Departamentul de Ingineria Mediului, Universitatea „Haifa” din Haifa, Departamentul de Geografie și științe ale Mediului și Universitatea „Bar-Ilan” din Ramat Gan, Tel Aviv, Departamentul de Geografie și Mediu, Israel).

Anul 2014 (ianuarie-iunie)

S-au realizat, conform planului de lucru, următoarele operații.

1. A fost finalizată operația de redactare a articolelor lexicografice corespunzătoare terminologiei științifice și populare (A-Z) din *Dicționarul fenomenelor atmosferice* (DFA), cu o serie de refaceri în urma unei prime revizii. Au avut loc ședințe periodice de lucru în care problemele tehnice și științifice au fost soluționate în colectiv. Specialiștii meteorologi și dialectologul echipei au fost consultați în permanență.
2. A continuat revizia articolelor lexicografice redactate de lingviști, corespunzătoare termenilor, sensurilor, sintagmelor etc. științifice și populare din DFA. Zonele de suprapunere a acestor două universuri culturale au fost decelate cu acuritate în cadrul întâlnirilor interdisciplinare de lucru; s-au discutat și soluționat diverse chestiuni neconcordanțe cu realitatea meteorologică ori articole care au necesitat o abordare specială (s-au modificat definiții ori scheme ale unor cuvinte, s-au eliminat citatele prea numeroase, s-au revăzut etimologiile unor termeni sau sintagme).
3. În urma confruntării și corelării au fost refăcute listele de cuvinte ale grupurilor lexicale analizate în proiect reconfigurându-se obiectivele și planul viitoarelor studii cuprinse în volumul TMFA.
4. S-a analizat cuprinsul viitorului volum (obiectivul final principal al proiectului) studiindu-se orientările specifice fiecărei categorii lexicale și fiecărui studiu lingvistic corespunzător acelor categorii. Au fost discutate unele redirectionări ale acestor materiale în funcție de autorii-lingviști membri în echipa de lucru a proiectului.
5. S-a conturat și amănunțit structura studiului dialectologic care cuprinde aspectele dialectale speciale ale tuturor grupurilor lexicale avute în vedere.

Diseminarea proiectului

În volum (colaborare internațională)

Florescu, Cristina: colaborare la revizia zonei Romania de Sud-Est (limba română) privind articolele */**ton-a-**/ (cf. rom. *tuna*), */**lumen**/ (cf. rom. *lume* „lumină”), */**lun-a**/ (cf. rom. *lună* „lumina lunii”) în cadrul volumului:

Dictionnaire Étymologique Roman (DÉRom). Genèse, méthodes et résultats. Ed. Buchi, Eva / Schweickard, Wolfgang. Series: Beihefte zur Zeitschrift für romanische Philologie. Berlin. De Gruyter. ISBN: 978-3-11-031348-2. (cf. și <http://www.atilf.fr/DERom> rubrica Actualités).

Articole

Internațional

- 1) Florescu, Cristina : «Terminologii științifice și populare. Considerații contrastive », în numărul omagial Petar Atanasov din „Romanistika i balcanistika”, Skopje, 2014 p. 227-235; ISBN 978-608-234-025-8
- 2) Tamba, Elena *La lexicografía Rumana. Historia y Actualidad*, in *Lexicografía de las lenguas románicas. Perspectiva histórica*. Volumen I, Edited by Félix Córdoba Rodríguez, Ernesto González Seoane, María Dolores Sánchez Palomino, De Gruyter, 2014, ISBN 9783110310313, p. 265-282.
- 3) Florescu, Cristina : « Mots désignant les phénomènes atmosphériques dans le DÉRom. Terminologie protoromane ? » pe cale de publicare în Actele electronice ale celui de al XXVII-lea Congres internațional de lingvistică și de filologie romane (Nancy, 15-20 juillet 2013). (cf. <http://www.atilf.fr/DERom>).

Național

- 4) Manea, Laura: *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic. Anul III (2011-2013). Realizări*, în revista „Philologica Jassyensia”, IX, nr. 2 (18), 2013 (apărută în 2014), p. 199-206 și on-line, revistă indexată CNCS B începând cu 1 ianuarie 2013 (ISSN 1841-5377, ISSN online 2247-8353, ISSN-L 1841-5377).

Comunicări/ conferințe:

Internațional

- 1) Florescu, Cristina : conferința *Le Roumain* (invitat la a doua Școală de vară francezo-germană în etimologie romanică 30 iunie – 4 iulie, ATILF, Nancy, Franța) cu unele referiri punctuale la articolele DÉRom desemnând fenomene atmosferice (*vânt, aer, cer, brumă* cf. <http://www.atilf.fr/DERom> rubrica *Actualités et historiques*.)
- 2) Tamba, Elena : *DERom Dictionnaire Etymologique Roman (Première phase: le noyau panroman)*, redactare/prezentare – articolul lexicografic /βent-u/ (rom. *vânt*) (<http://www.atilf.fr>);

Național

- 3) Bursuc (Pricop), Alina : *Le va-et-vient des ressources pour la rédaction de l'article VÂNT*, Workshop-ul „Lexicografia academică românească. Provocările informatizării”, Departamentul de Lexicologie – Lexicografie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, 15-16 mai 2014.

- 4) Florescu, Cristina : *Terminologii științifice și terminologii populare* Workshop-ul proiectului *Terminologie meteorologică științifică și populară*, în cadrul Seminarului de semantică și lexicologie desfășurat în Sala mare a Institutului de Filologie Română (moderator Cristina Florescu, organizator Laura Manea). Iași, 16 ianuarie 2014.
- 5) Florescu, Cristina : *Precipitațiile atmosferice în română. Contur lexicologic*, la Simpozionul Internațional *Limba și cultura română: abordări interne și perspective externe*, a XIII-a ediție a Simpozionului internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”. Iași, 17 septembrie 2014.
- 6) Florescu, Cristina, Tamba, Elena : *Reconstrucția vorbei protoromane în DÉRom: cazul lexemului */β□nt-u/*, la Simpozionul Internațional *Limba și cultura română: abordări interne și perspective externe*, a XIII-a ediție a Simpozionului internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”. Iași, 17 septembrie 2014.
- 7) Florescu Cristina: *Terminologia meteorologică (științific versus popular) a fenomenelor atmosferice. Disocieri lexicale*, la al 14-lea Colocviu internațional al Departamentului de lingvistică *Variația lingvistică: probleme actuale*. București, 28–29 noiembrie 2014.
- 8) Tamba, Elena : *Termeni atmosferici în îmbinări stabile în limba română*, la al 14-lea Colocviu internațional al Departamentului de lingvistică *Variația lingvistică: probleme actuale*. București, 28–29 noiembrie 2014.

Workshop

Workshop de diseminare a proiectului, în cadrul „Seminarului de semantică și lexicologie”, 16 ianuarie 2014, sub egida Departamentul de lexicologie-Lexicografie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași; Moderator: Cristina Florescu; organizator Laura Manea.

Prezentare și discuții privind realizările colectivului de cercetători din cadrul proiectului *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic în anul 2013*.

Anul 2015

S-au realizat, conform planului de lucru, o serie de operații.

A. A fost revizuit, finalizat și predat la editură volumul: *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (științific versus popular)*. Operațiile s-au derulat în funcție de etapele de lucru prevăzute.

1. A fost finalizat *Dicționarul fenomenelor atmosferice* (DFA). Au avut loc ședințe periodice de lucru în care ultimele probleme tehnice și științifice au fost soluționate în colectiv. Specialiștii meteorologi și dialectologul echipei au fost consultați în permanență.

- Zonele de suprapunere a acestor două universuri culturale (literar științific *versus* popular) au fost revizuite și corelate cu acuritate în cadrul întâlnirilor interdisciplinare de lucru..

- O noutate a DFA este recuperarea (parțială, acolo unde demersul și documentarea lingvistică permit și impun acest fapt) atât a etimologiei cuvintelor și sensurilor regionale, cât și a sensurilor și sintagmelor uzitate în limbajul meteorologic științific. Pentru stabilirea acestora, lingviștii au consultat bibliografia lingvistică și meteorologică românească prezentată în amănunțime în rapoartele anterioare; ea se găsește în volumul publicat, cuprinzând cca 500 de titluri ale lucrărilor sursă din dicționar și din studiile lingvistice.

- În DFA fiecare articol și fiecare notă de subsol conține semnătura autorului (conform unui normativ bine pus la punct) pentru a se individualiza contribuția punctuală a tuturor membrilor echipei.

- *Normele DFA* au fost finalizate conform celor prevăzute în planul de lucru al proiectului; printre altele, ele arată că: etimologia sintagmelor este dată în note de subsol, precedate de un asterisc; numărul citatelor este limitat strict, dar semnificativ; este indicat (ori de câte ori există posibilitatea filologică) anul primei atestări; sunt citate dicționare de specialitate care conțin elemente relevante pentru Tp și Ts redat prin însemne speciale (⊙ [theta] = Tp; ☒ [ksi] = Ts).

2. Au fost finalizate studiile lingvistice care cuprind analizele categoriilor lexicale prevăzute conform decelărilor semantice și meteorologice: nebulozitățile, vânturile, deplasările și curenții de aer, precipitațiile, depunerile, fenomenele luminoase, sonore, electrice și electro-luminoase, radiațiile. Aspectele dialectale cuprinse în DFA au fost prezentate într-un studiu corespunzător. Lexemele românești analizate în aceste capitole sunt cuprinse într-un *Indice de cuvinte și variante*.

3. Au fost predate studiile anexă, redactate de invitații externi ai *Atelierelor de lucru* organizate în anii de desfășurare a proiectului. Invitații externi sunt lingviști de prestigiu la nivel național și internațional, care, prin

analizele lor, dezvoltă contrastiv aspecte relevante pentru materialul lexical cuprins în studiile proiectului; se abordează fape lexicale la nivel romanic, în cadrul dialectelor române sudice etc.

4. În luna decembrie a apărut la Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași volumul: *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice. (Științific versus popular)* ISBN: 978-606-714-203-7 (712 p.) Editor Cristina Florescu. Autori: Cristina Florescu, Elena Tamba, Laura Manea, Alina Bursuc-Pricop, Cristina Cărăbuș, Liviu Apostol, Florin Teodor Olariu, Dan Chelaru. Colaboratori externi: Maria Iliescu, Rodica Zafiu, Bardu Nistor și Mariana Neț.

Cuprinsul volumului este semnificativ atât în privința alinierii lucrării la obiectivele propuse, cât și în ceea ce privește extensia fiecărui subiect:

CUVÂNTUL AUTORILOR	7
I. INTRODUCERE	9
Cristina FLORESCU	
II. NEBULOZITĂȚILE	31
Cristina CĂRĂBUȘ	
III. VÂNTURILE, DEPLASĂRILE ȘI CURENȚII DE AER (VDC)	47
Alina BURSUC - PRICOP	
IV. PRECIPITAȚIILE	71
Cristina FLORESCU	
V. DEPUNERILE	107
Elena TAMBA	
VI. FENOMENELE LUMINOASE, SONORE, ELECTRICE ȘI ELECTRO-LUMINOASE	129
Cristina CĂRĂBUȘ	
VII. RADIAȚIILE	145
Laura MANEA	
ASPECTE DIALECTALE	183
Florin-Teodor OLARIU	
INDICE DE CUVINTE ȘI VARIANTE	213
CONSIDERAȚII PRIVIND DEZVOLTAREA METEOROLOGIEI ÎN ROMÂNIA	229
Liviu APOSTOL	
DIN ISTORIA DISCURSULUI METEOROLOGIC: „BULETINUL ATMOSFERIC”	241
Rodica ZAFIU	
DENOTAȚIE ȘI CONOTAȚIE ÎN TERMENII METEOROLOGICI DIN AROMÂNĂ	259
Nistor BARDU	
UNE CARACTÉRISTIQUE DU ROUMAIN DANS LE CHAMP LEXICAL DE LA TEMPÉRATURE	273
Maria ILIESCU	
VARIANTE SINCRONICE ȘI DIACRONICE ÎN VOCABULARUL GASTRONOMIC ROMÂNESC.	281
Mariana NET	
RÉSUMÉ	293
ABSTRACT	303
NORMELE DFA	313
DICȚIONARUL FENOMENELOR ATMOSFERICE (DFA)	325
BIBLIOGRAFIE	679
DISEMINAREA PROIECTULUI	703
PREZENTAREA AUTORILOR	709

5. Informaticianul (voluntar) Mădălin Pătrașcu a ajutat membrii echipei de cercetare: a) să gestioneze materialul lexicografic DFA și să alinieze corelativ întregul volum; b) să actualizeze pagina web a proiectului: <http://dfa.philippide.ro/>.

B. Documentarea și proiectarea unor studii

S-a început documentarea pentru redactarea unei serii de articole care valorifică și completează materialul cuprins în paginile volumului publicat. Bibliografia acestor cercetări se bazează pe cei patru ani de cercetare derulați până acum în cadrul proiectului, respectiv pe: i) bibliografia DFA; ii) bibliografia fiecăruia dintre studiile lingvistice publicate în prima parte a volumului tipărit.

Diseminarea proiectului

VOLUM

FLORESCU, Cristina (coord.), APOSTOL, Liviu, BARDU, Nistor, CĂRĂBUȘ, Cristina, ILIESCU, Maria, MANEA, Laura, NEȚ, Mariana, OLARIU, Florin-Teodor, PATRAȘCU, Mădălin, PRICOP, Alina, TAMBA, Elena, ZAFIU, Rodica: *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (științific versus popular)*. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (ISBN: 978-606-714-203-7) (712 p.).

Articole

1) Florescu, Cristina, *Mots désignant les phénomènes atmosphériques dans le DÉRom. Terminologie protoromane*, pe cale de publicare în *Actele electronice ale celui de al XXVII-lea Congres internațional de lingvistică et de philologie romanes* (Nancy, 15-20 juillet 2013) (cf. www.atilf.fr/DERom)

2) Pricop, Alina-Mihaela, *Termenul vânt în Dicționarul fenomenelor atmosferice (DFA)*, în *Philologica Jassyensia*, Anul XI, Nr. 1 (21), p. 93-102, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași.

Comunicări/ conferințe:

- Florescu, Cristina, 31 martie 2015, *Limbajul meteorologic - indice de cultură*, prelegere în cadrul seriei: Prelegerile Academiei Române - Filiala Iași.
- Pricop, Alina-Mihaela, 29-30 mai 2015, *The Dictionary of the Atmospheric Phenomena (DFA) – A Result of the Project: Romanian Meteorological Scientific and Popular Terminology of the Atmospheric Phenomena. Linguistic Study*, la Conferința: Perspectives In The Humanities And Social Sciences: Hinting At Interdisciplinarity Second Edition, *From Manuscript to E-book*, Universitatea „Al. I. Cuza” - Iași.
- Olariu, Florin-Teodor, 28–30 octombrie 2015, *Coordonnées dialectales de la terminologie météorologique roumaine*, la Colocviul internațional „Lexicographie dialectale et étymologique : colloque en l’honneur de F. D. Falcucci”, Corte, Franța.

Workshop

1. Al șaselea atelier de lexicologie: *Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*, 30 aprilie 2015, Sala de Festivități a Institutului de Filologie Română „A. Philippide”.

Comunicări:

a. prezentarea proiectului și intervenții: Florescu, Cristina, Apostol, Liviu, Manea, Laura, Pricop, Alina, Cărăbuș, Cristina, Chelaru, Dan, Tamba, Elena, Pătrașcu, Mădălin: *Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular) a stărilor atmosferice. Studiile lingvistice*.

2. Al șaptelea atelier de lexicologie: *Aspecte etimologice în terminologia românească științifică și populară a fenomenelor atmosferice*, 2 iunie 2015, Sala de Conferințe, Academia Română, Filiala Iași.

Comunicări:

a. prezentarea proiectului și prelegeri individuale ale echipei proiectului: Florescu, Cristina, Apostol, Liviu, Manea, Laura, Pricop, Alina, Cărăbuș, Cristina, Chelaru, Dan, Tamba, Elena, Pătrașcu, Mădălin: *Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular) a stărilor atmosferice. Probleme etimologice ale studiilor lingvistice*.

b. comunicarea invitatei: Iliescu, Maria, Institut für Romanistik, Universität Innsbruck, Austria, *O caracteristică a limbii române în câmpul lexical al temperaturii*

Anul 2016

S-au realizat, conform planului de lucru, o serie de lucrări și activități.

I. În cadrul diseminării proiectului au fost organizate 3 lansări și prezentări ample ale volumului publicat, la târguri de carte, la Academia Română Filiala Iași, la Universitatea București, la al XXVIII-lea Congres Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR) (Roma). Au fost stabilite contacte cu specialiști români (din Iași, București, Cluj) și străini (francezi, italieni, spanioli, austrieci) din centre universitare și academice. Aceste legături, dincolo de interesul deosebit, exprimat explicit, pentru cercetarea de pionierat cuprinsă în volum (și în proiect), au dus la realizarea unor proiecte viitoare concrete în colaborare cu conf. univ. Stella Medori (Universitatea din Corsica), cu prof. univ. Maria Dolores Sancez Palomino (Universitatea din Coruña - Spania), prof. univ. Michela Russo (Universitatea Jean Moulin Lyon 3 - Franța), prof. univ. Paul Videsott (Universitatea din Bolzano - Italia).

Pe baza cercetărilor întreprinse în cadrul proiectului (perioada ianuarie - octombrie 2016), au fost realizate articole și studii (7), colaborări la volume colective (2), au fost susținute 23 de comunicări și conferințe dintre care 12, pe cale de finalizare ca articole, urmează să fie trimise la reviste de specialitate din țară și străinătate (celelalte 11 comunicări au fost făcute în cadrul Meselor rotunde). Tematica acestor analize marchează aspecte care valorifică materialul lingvistic înglobat în cercetarea întreprinsă (cf. titlurile indicate *infra*, Diseminarea proiectului).

Diseminarea proiectului

Articole în reviste și volume

- Pelin, Liviu. I., Apostol, Liviu. (2016), *Old romanian meteorological terms*, Present Environment and Sustainable Development, vol. 10, no 2, Editura „Al. I. Cuza”, Iași - De Gruyter Open, Warszawa-Berlin (în curs de publicare)
- Cărăbuș, Cristina-Mariana *Aspecte lexicale ale nebulozității*, în volumul Simpozionului anual internațional *Contacte lingvistice și culturale în spațiul românesc – contacte lingvistice și culturale românești în spațiul european* (16-18 septembrie 2015), organizat de Institutul de Filologie română „A. Philippide” din cadrul Academiei Române, filiala Iași, și de Asociația Culturală „A. Philippide”, Editura Aracne, Roma, 2016 (în curs de publicare).
- Florescu, Cristina: articolul publicat (1 septembrie) pe site-ul DĒRom */laks-a/ (+*/daks-a-) (cf. <http://www.atilf.fr/DERom>)
- Florescu, Cristina: articolul: « Mots désignant les phénomènes atmosphériques dans le DĒRom. Terminologie proromane ? ». In : Dworkin, Steven N., García Arias, Xosé Lluís & Kramer, Johannes (éd.): *Actes du XXVIIe Congrès international de linguistique et de philologie romanes (Nancy, 15-20 juillet 2013). Section 6 : Étymologie*. Nancy, ATILF, 63-73.
- Florescu, Cristina: articolul (în curs de apariție): "Les dictionnaires roumains des terminologies spécialisées", in Meike Meliss, María Dolores Sánchez Palomino e María Teresa Sanmarco Bande (eds.), *A lexicografía románica do século XXI*, München, Iudicium Verlag, p. 360-371
- Florescu, Cristina: articolul (în curs de apariție): „Comunicare și prejudecată” in vol. *Arta discursului public și disursul public al artei*, Dan Stoica (editor), Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2016, p. 93 – 105.
- Olariu, Florin-Teodor, *Coordonnées dialectales de la terminologie météorologique roumaine*, in « Actes du colloque de lexicographie dialectale et étymologique en l'honneur de Francesco Domenico Falcucci (Corte - Rogliano, 28-30 Octobre 2016) ». Les Edizioni dell'Orso (acceptat).
- Pricop, Alina-Mihaela articolul *Foreign Winds in Romanian Language*, în *Proceedings of the 3rd International Conference Perspectives in the Humanities and Social Sciences: Hinting at Interdisciplinarity*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
- TAMBA, Elena: articolul publicat (2 august 2016) pe site-ul DĒRom */βent-u/ (+*/vent-u-) (cf. <http://www.atilf.fr/DERom>)

Comunicări. Conferințe

- Pelin, Liviu. I., Apostol, Liviu. (2016), comunicare, *Old romanian meteorological terms*, Present Environment and Sustainable Development, Faculty of Geography and Geology, Univ. „Al. I. Cuza”, Iași, 3-5 iunie.
- Chelaru, Dan-Adrian, Apostol, Liviu, comunicare *Prezentarea volumului Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (științific vs. popular)*, Simpozionul internațional „Present Environment and Sustainable Development”, Ediția a XI-a, Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 3-5 iunie.
- Inga Druță (Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova), *Termeni meteorologici în presa românească din secolul al XIX-lea*, la Workshopul „Denumirile românești ale fenomenelor atmosferice – deschideri exegetice”, organizat în cadrul Simpozionului Internațional „Valențe europene ale românisticii actuale”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (21-23 septembrie 2016).
- Florescu, Cristina: conferința *Denumirile românești ale fenomenelor atmosferice*. Distribuție diastratică. Catedra de Limba română, Universitatea București - 2 iunie
- Florescu, Cristina: comunicarea: *Les noms des précipitations en roumain : taxinomie, contexte roman*: 20 iulie, la al XXVIII-lea Congres Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR) (Roma) (17-25 iulie)
- Florescu, Cristina: comunicarea: *Termenii românești prototipali ai precipitațiilor în context roman* la workshopul *Denumirile românești ale fenomenelor atmosferice – deschideri exegetice* organizat ca diseminare a proiectului *Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic (PN-II-ID-PCE-2011-3-0656)* în cadrul Simpozionului Internațional *Valențe europene ale românisticii actuale* – a XV-a ediție a Simpozionului anual internațional al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”. 21 septembrie 2016
- Florescu, Cristina: prezentarea volumului *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice* (Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2015) la târgul național de carte LIBREX 2016, 12 martie 2016 (Agora EX LIBRIS I). Au participat la lansarea volumului: prof. univ. CS I. Stelian Dumistrăcel, conf. univ. Ioan Milică, director IFRI conf. univ. Bogdan Crețu
- Florescu, Cristina: moderarea și (co)prezentarea volumului *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice* (Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2015) în cadrul unui curs de masterat la Facultatea de Litere, Departamentul de Limba Română și Lingvistică Generală, organizat de conf. univ. Ioan Milică (8 aprilie Sala de Conferințe „Gh. Zane”).
- Florescu, Cristina, *Terminologia fenomenelor atmosferice: dicționar și/sau studiu lingvistic*, la Workshopul „Lexicografia academică românească. Provocările informatizării”, Departamentul de Lexicografie-Lexicologie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (13 mai 2016).

- Florescu, Cristina: prezentarea volumului *Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular)* la Bookfest, București - 1 iunie. Au participat la lansarea volumului: acad. Marius Sala, prof. univ. Rodica Zafiu, director IFRI - conf. univ. Bogdan Crețu.
- Florescu, Cristina: prezentarea volumului *Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular)* la Librăria Tafrali, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași - 9 iunie. Au participat la lansarea volumului: acad. Gh. Chivu, prof. univ. Rodica Zafiu, prof. univ. Alexandru Gafton și directorul Editurii UAIC - prof. univ. Andrei Corbea-Hoișe.
- Florescu, Laura, Florescu, Cristina, comunicarea *Termeni care desemnează fenomene atmosferice în texte vechi românești*, susținută la Simpozionul anual internațional *Valențe europene ale românisticii actuale*, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, din cadrul Academiei Române, filiala Iași, Asociația Culturală „A. Philippide” și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza, 21-23 septembrie 2016.
- Retali-Medori, Stella (Universitatea din Corsica, Franța), *Le lexique de la météorologie en Corse: état des lieux et perspectives*, la Workshopul „Denumirile românești ale fenomenelor atmosferice – deschideri exegetice”, organizat în cadrul Simpozionului Internațional „Valențe europene ale românisticii actuale”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (21-23 septembrie 2016).
- Patrașcu, Mădălin Ionel *O privire statistică asupra Dicționarului fenomenelor atmosferice (DFA)*, la Workshopul „Lexicografia academică românească. Provocările informatizării”, Departamentul de Lexicografie-Lexicologie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (13 mai 2016).
- Pricop, Alina-Mihaela comunicarea *Nume de vânturi străine în Dicționarului limbii române (DLR)*, la Workshopul „Lexicografia academică românească. Provocările informatizării”, Departamentul de Lexicografie-Lexicologie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (13 mai 2016).
- Pricop, Alina-Mihaela, comunicarea *Foreign Winds in Romanian Language*, la Conferința „Perspectives in the Humanities and Social Sciences: Hinting at Interdisciplinarity” - 3rd Edition: Figures of Migration, Departamentul de Cercetare Interdisciplinar – Domeniul Socio-Uman, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (19-20 mai 2016).
- Pricop, Alina-Mihaela, comunicarea *Probleme ale definiției numelor de vânturi și soluții în Dicționarul fenomenelor atmosferice*, la Workshopul „Denumirile românești ale fenomenelor atmosferice – deschideri exegetice”, organizat în cadrul Simpozionului Internațional „Valențe europene ale românisticii actuale”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (21-23 septembrie 2016).
- Tamba, Elena Isabelle, *Subcâmpul lexical al depunerilor în limbajul meteorologic*, la Workshopul „Lexicografia academică românească. Provocările informatizării”, Departamentul de Lexicografie-Lexicologie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (13 mai 2016).
- Tamba, Elena Isabelle, *Depunerile în limbajul meteorologic*, la Masa rotundă din cadrul proiectului *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic* (Iași, 10 iunie 2016).
- Tamba, Elena Isabelle, *Taxinomie et étimologie des termes météorologiques désignant les dépôts en roumain et en français*, la al XXVIII-lea Congres Internațional de Lingvistică și Filologie romanică, organizat de Société de Linguistique Romane, “Sapienza” Università di Roma, Facultatea de Litere și Filosofie Departamentul de Studii Europene, Americane și Interculturale, Accademia Nazionale dei Lincei, Consiglio Nazionale delle Ricerche, Roma, 18 –23 iulie 2016 (<http://www.cilfr2016roma.it/>).
- Tamba, Elena Isabelle, *Conotație și denotație în cazul termenilor meteorologici în îmbinări stabile din limba română*, la Workshop-ul organizat în cadrul proiectului «*Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic (PN-II-ID-PCE-2011-3-0656)*», la a XV-a ediție a Simpozionului internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide” *Valențe europene ale românisticii actuale*, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 21–23 septembrie 2016.

Workshop-uri. Mese rotunde. Seminar universitar

- Workshopul „Denumirile românești ale fenomenelor atmosferice – deschideri exegetice”, organizat în cadrul Simpozionului Internațional „Valențe europene ale românisticii actuale”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași (21-23 septembrie 2016).
- În cadrul unui Curs de masterat la Facultatea de Litere, Departamentul de Limba Română și Lingvistică Generală, organizat de conf. univ. Ioan Milică (13 mai, Sala de Conferințe „Gh. Zane”) prezentarea volumului *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice* (Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2015)
- Masa rotundă cu tema *Tratarea terminologiilor în Dicționarul limbii române. Chestiuni lexicografice*, Institutul de Lingvistică București - 2 iunie . Au participat: acad. Marius Sala, colegii de la departamentele de lexicografie de la institutele academice: „Iorgu Iordan - Al. Rosetti” din București, „Alexandru Philippide” din Iași și „Sextil Pușcariu” din Cluj.
- Masa rotundă cu tema *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice. Disocieri diastratice*, IFRI - 10 iunie. Au participat acad. Gh. Chivu, prof. univ. Al. Gafton, conf. univ. Ana-Maria Minuț, conf. univ. Ioan Milică. (anexa Alina)

Lansări ale volumului

- Florescu, Cristina: prezentarea volumului *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice* (Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2015) la târgul național de carte LIBREX 2016, 12 martie 2016 (Agora EX LIBRIS I). Au participat la lansarea volumului: prof. univ. CS I. Stelian Dumistrăcel, conf. univ. Ioan Milică, director IFRI conf. univ. Bogdan Crețu.
- Florescu, Cristina: prezentarea volumului *Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular)* la Bookfest, Bucuresti - 1 iunie. Au participat la lansarea volumului: acad. Marius Sala, prof. univ. Rodica Zafiu, director IFRI - conf. univ. Bogdan Crețu
- Florescu, Cristina: prezentarea volumului *Terminologia meteorologică românească (științific vs. popular)* la Librăria Tafrali, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași - 9 iunie. Au participat la lansarea volumului: acad. Gh. Chivu, prof. univ. Rodica Zafiu, prof. univ. Alexandru Gafton și directorul Editurii UAIC - prof. univ. Andrei Corbea-Hoișie .

Concluzii

Obiectivele proiectului: *Terminologia românească meteorologică științifică și populară a fenomenelor atmosferice. studiu lingvistic* (indicativ PN-II-ID-PCE-2011-3-0656) (octombrie 2011 – octombrie 2016) (director de proiect: CS I Dr. Cristina Florescu) au fost realizate conform planului de lucru prevăzut:

- prin publicarea volumului: FLORESCU, Cristina (coord.), APOSTOL, Liviu, BARDU, Nistor, CĂRĂBUȘ, Cristina, ILIESCU, Maria, MANEA, Laura, NEȚ, Mariana, OLARIU, Florin-Teodor, PATRAȘCU, Mădălin, PRICOP, Alina, TAMBA, Elena, ZAFIU, Rodica: *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (științific versus popular)*. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (ISBN: 978-606-714-203-7) (712 p., dintre care 375 pagini reprezintă DFA = baza lexicală și lexicografică de date, restul paginilor cuprinzând studiile lingvistice),
- prin 25 de articole publicate (sau aprobate spre publicare),
- prin peste 40 de comunicări și conferințe,
- prin 7 Ateliere de lucru, două Mese rotunde și 3 lansări ale volumului publicat.

17 octombrie 2016

Director de proiect:

CS I Dr. Cristina Florescu